

CPTPP VÀ RCEP TIẾP TỤC CHO THẤY SỨC HẤP DẪN VỚI CÁC QUỐC GIA NGOẠI KHỔ

Hiệp định Đối tác Toàn diện và Tiến bộ xuyên Thái Bình Dương (CPTPP) và Hiệp định Đối tác Kinh tế Toàn diện Khu vực (RCEP) được biết đến là hai trong những hiệp định thương mại tự do (FTA) có quy mô lớn nhất toàn cầu hiện tại. Xét về quy mô, tính tại thời điểm được ký kết, CPTPP là khối liên kết kinh tế lớn thứ 3 thế giới với 11 quốc gia thành viên, bao trùm một khu vực thị trường rộng lớn, chiếm khoảng 6,5% dân số thế giới, 13,5% GDP toàn cầu, và 14% tổng thương mại thế giới. Trong khi đó, RCEP được nhắc đến là FTA lớn nhất toàn cầu khi bao trùm một khu vực thị trường khổng lồ với 15 quốc gia, chiếm khoảng 1/3 dân số thế giới và 1/3 GDP toàn cầu. Như vậy, cả CPTPP và RCEP đều hứa hẹn hình thành các chuỗi cung ứng khu vực rộng lớn và ổn định để hợp tác thương mại và đầu tư. Do đó, trong bối cảnh hiện tại khi chuỗi cung ứng toàn cầu đang bị gián đoạn bởi dịch bệnh COVID-19 hay chiến sự Nga-Ukraine, 02 Hiệp định này càng lại trở nên hấp dẫn hơn bao giờ hết với các quốc gia ngoại khối.

Hàn Quốc đẩy nhanh các thủ tục nội bộ để nộp đơn gia nhập CPTPP

Kể từ khi được đàm phán, đến ký kết và chính thức đi vào thực thi, CPTPP vẫn luôn là một FTA thu hút được nhiều sự quan tâm của các quốc gia/nền kinh tế chưa phải là thành viên. Sau hơn 3 năm đi vào thực thi, CPTPP vẫn tiếp tục chứng tỏ được sức hút của mình khi Hàn Quốc bắt đầu xúc tiến thủ tục gia nhập Hiệp định này vào đầu năm 2022. Cụ thể, ngày 15/4/2022, Hàn Quốc cuối cùng đã thông qua quyết định tham gia CPTPP tại cuộc họp của các Bộ trưởng trong lĩnh vực kinh tế, thương mại. Chính phủ Hàn Quốc đang đẩy mạnh các quy trình còn lại trong nước, bao gồm việc báo cáo lên Quốc hội, với kỳ vọng sẽ chính thức nộp đơn gia nhập CPTPP trong năm 2022.

Động thái này của Hàn Quốc được đưa ra trong bối cảnh nước này đang tìm cách đa dạng hóa thị trường xuất nhập khẩu khi những bất ổn về kinh tế, địa chính trị trên thế giới ngày càng gia tăng. Theo Viện Chính sách Kinh tế Quốc tế Hàn Quốc (KIEP), kim ngạch xuất khẩu từ Hàn Quốc sang 11 nước thành viên CPTPP ước tính chiếm khoảng 23,3% tổng kim ngạch xuất khẩu của nước này, con số tương tự đối với nhập khẩu là 24,8%. Dự báo việc gia nhập CPTPP sẽ giúp thúc đẩy hoạt động thương mại và đầu tư, góp phần hỗ trợ Hàn Quốc tăng khoảng 0,33-0,35% tổng sản phẩm nội địa (GDP). Theo Viện Kinh tế Quốc tế Peterson, Hàn Quốc dự kiến sẽ thu được lợi ích đáng kể trị giá tới 86 tỷ USD mỗi năm nếu tham gia vào khu vực CPTPP, đồng thời nước này cũng có thể củng cố thêm vai trò trung tâm trong chuỗi cung ứng châu Á và khu vực Bắc Mỹ.

Tuy nhiên, ý định xin gia nhập CPTPP của Hàn Quốc đã và đang vấp phải sự phản đối mạnh mẽ của nông dân và ngư dân nước này trước lo ngại về những thiệt hại có thể gây ra cho ngành nông nghiệp và ngư nghiệp. Phản hồi lại, Seoul cho biết sẽ đánh giá kỹ lưỡng các tác động và cố gắng phản ánh lời kêu gọi của những lĩnh vực có thể bị ảnh hưởng nhiều nhất

vào trong các cuộc đàm phán CPTPP, đồng thời đưa ra các biện pháp hỗ trợ phù hợp khi cần nếu việc mở cửa thị trường gây ra thiệt hại cho các ngành sản xuất nội địa.

Bên cạnh Hàn Quốc, một số nước trong khu vực Ấn Độ Dương – Thái Bình Dương cũng bày tỏ ý định xin gia nhập CPTPP, trong đó phải kể đến 03 quốc gia ASEAN, bao gồm Thái Lan, Philippines và Indonesia. Trên thực tế, các nước này cũng đã bắt đầu những nghiên cứu không chính thức các hành động cần thiết để gia nhập Hiệp định này.

Hong Kong (Trung Quốc) nộp đơn xin gia nhập RCEP

Với vị thế là FTA có quy mô lớn nhất thế giới và là tập hợp của các thành viên có trình độ phát triển khác nhau, việc Hiệp định RCEP chính thức đi vào thực thi sẽ góp phần đẩy nhanh quá trình mở rộng và phát triển sâu rộng các chuỗi cung ứng trong khu vực, đồng thời cung cấp sự đảm bảo về thể chế cho sự ổn định của các chuỗi cung ứng đó. Điều này khiến cho RCEP đang trở nên hấp dẫn và thu hút sự quan tâm của nhiều nền kinh tế khác nhau ngoài khối.

Sau khi chính thức đi vào thực thi từ đầu năm 2022, RCEP đã ngay lập tức nhận được đơn xin gia nhập Hiệp định của Hong Kong (Trung Quốc). Hiện tại, 15 nước thành viên RCEP đều là các đối tác thương mại lớn của Hong Kong (Trung Quốc), với tổng kim ngạch xuất nhập khẩu giữa Hong Kong (Trung Quốc) và các nền kinh tế RCEP là 962,6 tỷ USD vào năm 2021. Do đó, nếu gia nhập thành công RCEP, Hong Kong (Trung Quốc) kỳ vọng Hiệp định sẽ góp phần nâng cao hơn nữa vị thế của đặc khu này như một trung tâm thương mại trung chuyên, thúc đẩy sự hợp tác phát triển giữa các nền kinh tế trong khu vực.

